

ЗАКЉУЧАК

МОГУЋНОСТ ДОНОШЕЊА ПРЕСУДЕ БЕЗ РАСПРАВЕ У СПОРУ МАЛЕ ВРЕДНОСТИ

У поступку о споровима мале вредности није искључена могућност доношења пресуде без одржавања расправе, под условима прописаним у члану 291. став 2. ЗПП (уколико тужени подношењем факултативног одговора на тужбу призна чињенице на којима се заснива тужбени захтев и када не постоје друге сметње за доношење одлуке).

Образложење

Трећи основни суд у Београду је доставио Врховном касационом суду захтев за решавање спорног правног питања које гласи: Да ли у споровима мале вредности, након што тужени достави изјашњење на наводе тужбе у ком све чињенице учини неспорним, суд може донети одлуку применом члана 291. став 2. Закона о парничном поступку.

С обзиром да није било услова да се о овом питању изјасни применом института за решавање спорног правног питања, Грађанско одељење Врховног касационог суда је одлучило да на основу овлашћења из члана 31. Закона о уређењу судова, о овом питању изрази став, у циљу обезбеђивања јединствене судске примене права и једнакости странака у судским поступцима.

Одредбама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20) предвиђена је могућност доношења пресуде без одржавања расправе. Реч је о процесном институту (пресуда без усмене расправе) прописаном одредбом члана 291. став 2. ЗПП. Наиме, по наведеној одредби председник већа може, у току припремања главне расправе, после пријема одговора на тужбу, да донесе пресуду, ако утврди да међу странкама нису спорне чињенице и да не постоје друге сметње за доношење одлуке. Овом врстом пресуде суд мериторно одлучује о предмету спора, пошто на основу тужбе и одговора на тужбу утврди да је чињенично стање неспорно и да не постоје процесне сметње за доношење одлуке.

Поступак у споровима мале вредности регулисан је одредбама чл. 476. до 479. ЗПП тако што се, ако у одредбама ове главе није другачије прописано, у поступку о споровима мале вредности сходно примењују остале одредбе овог закона. У поступку о споровима мале вредности тужба се туженом не доставља на одговор, већ се уз позив за главну расправу туженом доставља тужба и у овим парницама се не заказује и не одржава припремно рочиште (члан 472).

Следом наведеног, може се закључити да је одредбама Закона о парничном поступку ограничена могућност доношења ове врсте пресуде у низу посебних парничних поступака у којима није предвиђено да је одговор на тужбу обавезан. Међутим, у ситуацији када је тужени својим процесним понашањем (подношењем факултативног одговора на тужбу), омогућио њено доношење, тада нема сметње да се ова врста пресуде донесе и у спору мале вредности (под условима прописаним у члану 291. став 2. ЗПП).

(Закључак усвојен на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 11.5.2022. године)